

**Česká společnost ornitologická - Jihomoravská pobočka,
pobočný spolek**

Lidická 971/25, 602 00 Brno
ID datové schránky: 56ywzeq
tel.: +420 731 782 066; IČ: 65353391
www.jmpcsoc.cz

Město Podivín

Ing. Martin Důbrava
Masarykovo nám. 180/20
691 45 Podivín

Zpráva o průzkumu a odborný posudek plánovaného zateplení obvodového pláště penzionu pro seniory v Podivíně

Údaje o posuzované stavbě:

Průzkum výskytu netopýrů, rorýsů a dalších druhů synantropních živočichů byl realizován na základě objednávky Města Podivín z důvodu plánované realizace záměru: Dům zvláštního určení Podivín, zateplení obvodového pláště. Záměr spočívá ve výměně všech venkovních výplní otvorů, nahrazení části prosklených schodišťových stěn plnou výplní ze stěnových fasádních sendvičových panelů s izolačním jádrem z minerální vaty. Nové prosklení únikových schodišť a všechny vstupní dveře budou v hliníkovém provedení, ostatní okna budou plastová. Bude proveden kontaktní zateplovací systém fasády tl. 160 mm s tepelnou izolací minerální vatou. Kontaktní zateplovací systém bude ukončen pod stropní konstrukcí 1. PP, stávající soklová část bude zachována – keramický obklad. Nad okenními otvory budou osazeny venkovní žaluzie s ručním ovládáním. Instalace žaluzií bude provedena do typového podomítkového boxu osazeného v kontaktním zateplovacím systému fasády. V podkroví bude provedeno pouze vodorovné zateplení stropu k nevytápěné půdě a výměna výplní otvorů – okna ve vikýřích a střešní okna. Do konstrukce střechy nebude zasahováno, nebude nyní dodatečně zateplena. Bude odstraněna pouze římsa z desek cetris pro provedení zateplení obvodových stěn, římsa bude vrácena zpět. Ocelové zábradlí balkonů a přepážky mezi balkóny budou demontovány a nahrazeny novými typy prvků. Klempířské výrobky – žlaby a dešťové svody, jsou stávající měděné.

Jedná se o budovu penzionu pro seniory na adrese Sadová 633/1, 691 45 Podivín. Budova má půdorys obráceného písmene L, má tři nadzemní podlaží a podkroví, je nepodsklepená. Sedlovou střechu pokrývá pálená střešní krytina. Budova je zděná, okna i dveře jsou plastová. Penzion byl postaven asi před dvaceti lety.

Metodika průzkumu:

Zoologický průzkum byl realizován podle závazné „Metodiky posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů“ Ministerstva životního prostředí ve třech termínech: 6.6.2019, 17.6.2019 a 27.6.2019.

Výsledky:

6.6.2019

Fyzická kontrola půdních prostor kvůli zjištění výskytu netopýrů a hnízdišť rorýsů a dalších druhů ptáků a na zjištění jejich pobytových stop.

Zjištěné skutečnosti:

- Na půdách nezjištěn výskyt ani pobytové stopy netopýrů nebo ptáků. Přístupná je však jen část podstřešních prostor nad úrovní stropů podkrovních bytů.

Vizuální kontrola exteriéru celého objektu zaměřená na zjištění dalších potenciálních úkrytů netopýrů a hnízdišť rorýsů a dalších druhů ptáků a na zjištění jejich pobytových stop (např. trusu podél obvodových zdí, uhynulých jedinců apod.).

Zjištěné skutečnosti:

- Staré neaktivní a částečně rozpadlé hnízdo jiříčky obecné (*Delichon urbica*) na východní stěně budovy (obr. 2).
- Staré pobytové stopy (vývržky, trus) poštolky obecné (*Falco tinnunculus*) pod okapovým svodem na východní straně budovy (obr. 3).
- Hnízdo vrabců domácích (*Passer domesticus*) s mládřaty na severní stěně budovy v dutině dřevěného obložení (obr. 6 a 7).
- Hnízdo vrabců domácích s mládřaty na západní stěně budovy v dutině dřevěného obložení (obr. 10).
- Naletování rorýsů obecných (*Apus apus*) na objekt budovy. Hlasy rorýsů z podstřeší na západní stěně budovy.
- Pobytové stopy netopýrů nezjištěny.

Z šetření byla pořízena fotodokumentace.

17.6.2019 od 20:40 – 21:50 hod

Monitorování večerní aktivity živočichů z exteriéru.

Zjištěné skutečnosti:

- Zálety rorýsů do hnízda na západní straně budovy v dutině dřevěného obložení (obr. 8).
- Intenzivní nálety rorýsů na východní stěnu budovy, na dřevěném obložení pod střechou pobytové stopy (ušpinění).
- Výlety netopýrů z budovy nezjištěny. Lov dvou jedinců v zahradě penzionu.

27.6.2019 od 20:50 – 21:55 hod

Monitorování večerní aktivity živočichů z exteriéru.

Zjištěné skutečnosti:

- Pozorována hnízdní aktivita rorýsů a vrabců domácích na známých místech (viz předchozí kontroly).
- Výlety netopýrů z budovy nezjištěny. Lov dvou jedinců v zahradě penzionu.

4.7.2019 od 21:00 – 22:00 hod

Monitorování večerní aktivity živočichů z exteriéru.

Zjištěné skutečnosti:

- Zálety rorýsů do hnízda na severní straně budovy v dutině dřevěného obložení.
- Pozorována hnízdní aktivita rorýsů a vrabců domácích na známých místech (viz předchozí kontroly).
- Výlety netopýrů z budovy nezjištěny.

Průzkum provedl Mgr. Gašpar Čamlík.

Dále byly vyhledány záznamy v nálezových databázích, které však mají jen orientační a pomocný charakter:

1. Databáze hnízdišť rorýse obecného dostupné online na <http://www.rorysi.cz/rorysidb/search.php>. Databáze neobsahuje žádný záznam o hnízdění v katastru obce Podivín, což však neznamená, že v dané lokalitě rorýsi či jiné synantropní druhy nehnízdí.
2. Faunistická databáze České společnosti ornitologické dostupná online na https://birds.cz/avif/obs_new.php. Databáze obsahuje údaje o opakovaném hnízdění dvou párů rorýsů obecných v bytovém domě na ul. Sadová nedaleko budovy penzionu.
3. Databáze pozitivních nálezů netopýrů dostupné online na http://www.ceson.org/sidliste_databaze.php. Databáze obsahuje z katastru Podivína záznam o výskytu netopýrů v bytovém domu na ul. Sadová, který sousedí s budovou penzionu.

Shrnutí a interpretace dat:

V objektu hnízdí tři páry rorýsů obecných v dutinách dřevěného obložení. Jedná se o zvláště chráněný druh podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Rorýsi mají silnou vazbu na užívaná hnízdiště, a proto předpokládáme jejich hnízdění na objektu i v následujících letech. Hnízdění rorýsů je nutno při plánovaném záměru zohlednit.

Hnízdění jednoho páru jiříčky obecné na východní fasádě domu v minulosti. Jiříčky však často využívají zbytky starých hnízd k výstavbě hnízda nového. Výskyt není nutno při plánovaném záměru zohlednit, pokud bude záměr prováděn mimo dobu hnízdění.

Dle pobytových stop nocování poštolky obecné na svodu okapu v minulosti. Výskyt není nutno při plánovaném záměru zohlednit.

V objektu hnízdí dva páry vrabců domácích v dutinách dřevěného obložení. Vrabci pravidelně využívají ke hnízdění stejné dutiny, zpravidla hnízdí 3x ročně. Výskyt není nutno při plánovaném záměru zohlednit, pokud bude záměr prováděn mimo dobu hnízdění.

Na sledovaném objektu nebyl zjištěn aktivní úkryt netopýrů ani pobytové stopy svědčící o výskytu v minulosti. Vzhledem k členitosti budovy, různým poškozením fasády a dřevěného obložení, výskytu netopýrů na vedlejším bytovém domu a tomu, že část půdních prostor je

nepřístupná a nebyla kontrolována, nelze využívání objektu netopýry při migraci nebo zimování vyloučit. Všechny druhů netopýrů vyskytujících se pravidelně v České republice patří mezi zvláště chráněné podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Jejich případný výskyt je proto nutno při plánovaném záměru zohlednit.

Doporučení:

Z hlediska hnízdění rorýsů obecných je při realizaci záměru nutno:

1. Zachovat stávající hnízdní dutiny v dřevěném obložení včetně vletových otvorů.
2. Práce provádět mimo období hnízdění rorýsů, tj. dle výše uvedené metodiky od 11. srpna do 19. dubna.
3. Pokud nebude možné hnízdiště zachovat anebo bude nutné práce provádět v době hnízdění, musí investor získat od Krajského úřadu Jihomoravského kraje výjimku z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Doporučujeme umístění dvou kusů dvoukomorových nebo tříkomorových budek pro rorýsy na dalších částech budovy (pod přesah střechy), kde nebudou v konfliktu se zájmy obyvatel (rušení, trus). Jako vhodná se jeví severní strana budovy. Budky doporučujeme umístit co nejvýše do zateplení (typ budky viz např. <https://www.zelenadomacnost.com/p/ptaci-budka-17a-trojita-rorysi/>).

Z hlediska hnízdění vrabců domácích je při realizaci záměru nutno:

1. Práce provádět mimo období hnízdění vrabců, tj. od začátku září do konce března.
2. Pokud bude nutné práce provádět v době hnízdění a hnízda budou obsazena, musí investor předem získat výjimku orgánu ochrany přírody Městského úřadu Břeclav o povolení tzv. odchylného postupu podle § 5 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska hnízdění jiříček obecných je při realizaci záměru nutno:

1. Práce provádět mimo období hnízdění jiříček, tj. od začátku září do konce dubna.
2. Pokud bude nutné práce provádět v době hnízdění a hnízdo bude obsazeno, musí investor předem získat výjimku orgánu ochrany přírody Městského úřadu Břeclav o povolení tzv. odchylného postupu podle § 5 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
3. Doporučujeme zachovat stávající hnízdní stanoviště jiříček do budoucna. Většina v současnosti používaných fasádních barev neumožňuje přilepení jejich hnízd, a proto je žádoucí použít vhodný typ nátěru alespoň pod přesahem střechy na východní straně budovy (viz umístění hnízda obr. 2 v příloze) v šířce nejméně 15 cm v celé délce stěny budovy. Vhodný nátěr nesmí být hladký a musí obsahovat vápennou složku

Z hlediska možného výskytu netopýrů při migraci nebo zimován je při realizaci záměru nutno:

Zajistit provedení průzkumu dutin fasády odborníky (např. Česká společnost pro ochranu netopýrů, Česká společnost ornitologická) po postavení lešení před zahájením prací, aby nedošlo k zaslepení případného úkrytu netopýrů a jejich následnému úhynu.

V případě výskytu přichází do úvahy podle okolností výskytu (např. počet jedinců, druh, charakter úkrytu) tyto možnosti:

1. Zachování úkrytů včetně přístupů do dutin.
2. Jednostranné uzavření vletových otvorů, které netopýrům umožní opuštění úkrytu, ale ne návrat zpět. Následně bude možné provedení prací. V tomto případě lze předpokládat povinnost provedení kompenzačních opatření za zaniklé úkryty (pravděpodobně umístění budek). Takovéto opatření je však možné realizovat pouze mimo období hibernace, což je přibližně od listopadu do března, v závislosti na počasí.

Doporučujeme umístění dvou kusů budek pro netopýry na částech budovy, kde nebudou v konfliktu se zájmy obyvatel (rušení, trus). Jako vhodná se jeví severní stěna budovy. Budky doporučujeme umístit do zateplení cca do 2/3 výše budovy (typ budky viz např. <https://www.zelenadomacnost.com/p/netopyri-budka-do-zatepleni-nebo-zdiva-npd/>).

Různé typy budek pro netopýry (<https://www.zelenadomacnost.com/k/budky-pro-netopyry>) i pro ptáky (<https://www.zelenadomacnost.com/k/ptaci>) nabízí např. společnost Zelená domácnost (<https://www.zelenadomacnost.com/>).

Na internetových stránkách České společnosti pro ochranu netopýrů je zdarma ke stažení publikace „Domovy pro ptáky a netopýry, sídlící na budovách nebo jejich fasádách“, která Vám může pomoci se v nabídce lépe zorientovat: http://ceson.org/document/katalog_budky_ZD.pdf

Navržená preventivní opatření:

Závěrem upozorňujeme, že pokud by i přes výše uvedená zjištění došlo během prací na objektu k nálezům chráněných druhů živočichů na jiných než výše uvedených místech, je třeba neprodleně kontaktovat příslušný orgán ochrany přírody (odbor životního prostředí městského úřadu Břeclav, v případě zvláště chráněných druhů odbor životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje), případně Českou společnost pro ochranu netopýrů či Českou společnost ornitologickou za účelem konzultace nejvhodnějšího řešení vzniklé situace.

Regionální kontakt na Českou společnost pro ochranu netopýrů:

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity

Ústav botaniky a zoologie, Kotlářská 2, 611 37 Brno

kontaktní osoba: Tomáš Bartonička, tel: 774 080 402, e-mail: bartonic@sci.muni.cz

V Brně 10.7.2019

Zpracoval:

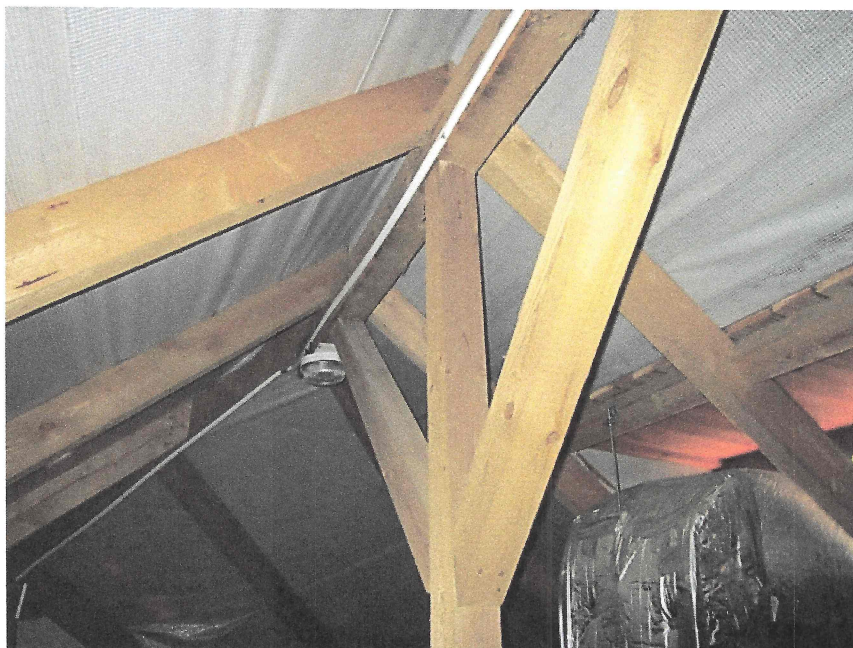
Mgr. Gašpar Čamlík

Česká společnost ornitologická – Jihomoravská pobočka
tel: 731 782 066

ČESKÁ SPOLEČNOST ORNITOLOGICKÁ
Jihomoravská pobočka
Lidická 971/25
602 00 BRNO

Obrázová příloha

Obr. 1. Detail spoje trámové konstrukce na půdě

Obr. 2. Staré neobsazené hnízdo jiříčky obecné. Východní strana budovy.

Obr. 3. Staré vývržky a trus poštolky obecné. Nocování v minulosti.

Obr. 4. Potencionální úkryty netopýrů - škvíry po opadané omítce.

Obr. 5. Potencionální úkryt netopýrů - škvíry po opadané omítce pod parapety.

Obr. 6. Hnízdiště vrabců domácích a rorýsů obecných - dutina v dřevěném obložení. Severozápadní roh budovy.

Obr. 7. Hnízdiště vrabců domácích - dutina v dřevěném obložení. Severozápadní roh budovy.

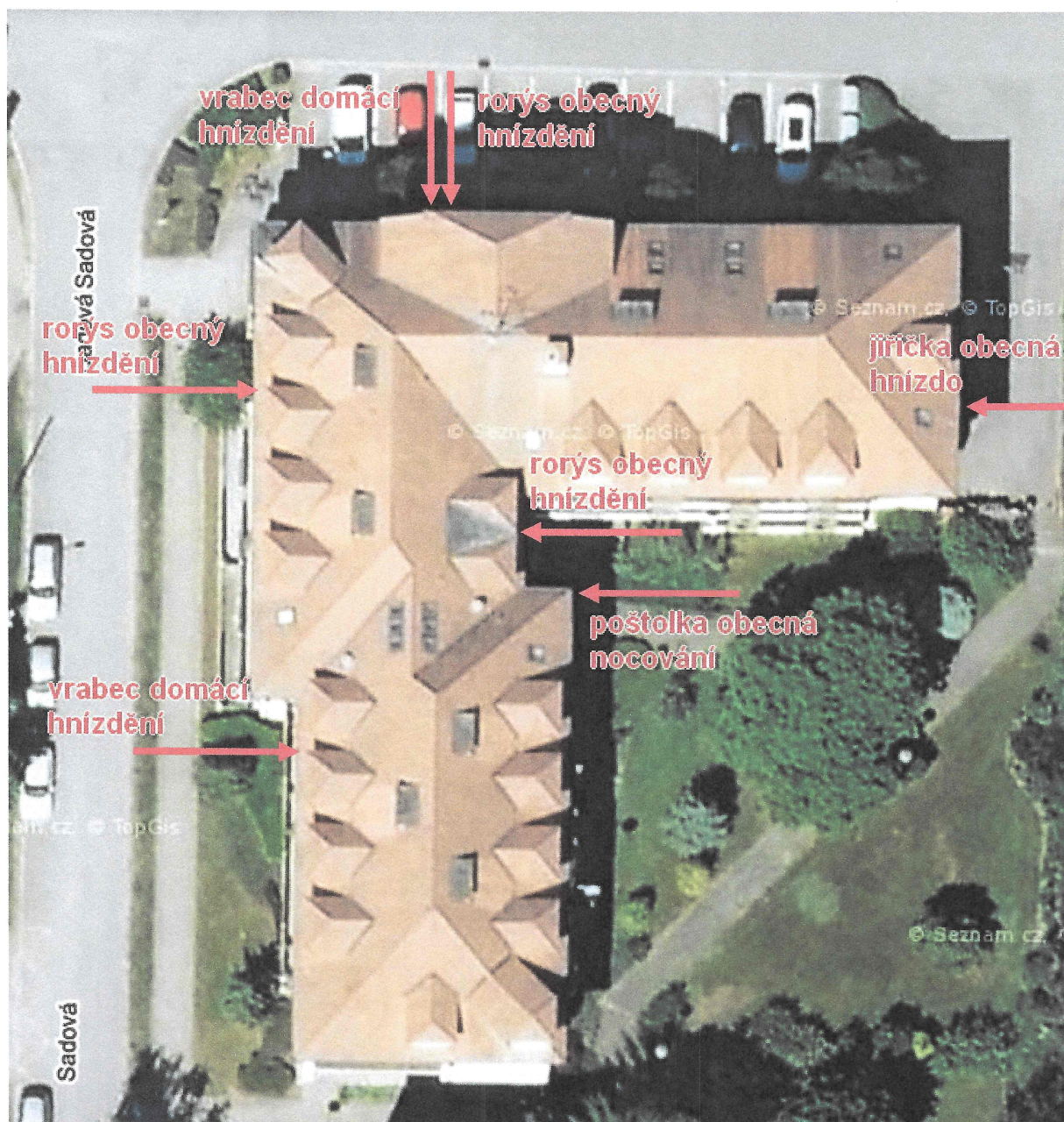
Obr. 8. Hnízdiště rorýsů obecných - dutina v dřevěném obložení nad oknem. Západní strana budovy.

Obr. 9. Hnízdiště vrabců domácích - dutina v dřevěném obložení nad oknem. Západní strana budovy.

Obr. 10. Hnízdiště vrabců domácích - dutina v dřevěném obložení nad oknem. Západní strana budovy.

Obr. 11. Celková situace.